

**УХВАЛА
ТРЕТЬОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Гринкевича Романа Ігоровича щодо відповідності Конституції України (конституційності) абзацу п'ятого частини п'ятої статті 182 Кримінального процесуального кодексу України

Київ
24 вересня 2024 року
№ 183-3(П)/2024

Справа № 3-152/2024(298/24)

Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України у складі:

Первомайський Олег Олексійович (голова засідання),
Городовенко Віктор Валентинович,
Різник Сергій Васильович (доповідач),

розглянула на засіданні питання щодо відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Гринкевича Романа Ігоровича щодо відповідності Конституції України (конституційності) абзацу п'ятого частини п'ятої статті 182 Кримінального процесуального кодексу України.

Заслухавши суддю-доповідача Різника С.В. та дослідивши матеріали справи, Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а:

1. Гринкевич Роман Ігорович як суб'єкт права на конституційну скаргу звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням (вх. № 18/298 від 13 серпня 2024 року) визнати таким, що не відповідає Конституції України (є неконституційним), абзац п'ятий частини п'ятої статті 182 Кримінального процесуального кодексу України (далі – Кодекс).

Приписи статті 182 Кодексу унормовують питання застосування запобіжного заходу у вигляді застави.

Частина п'ята статті 182 Кодексу визначає розмір застави, зокрема встановлює, що розмір застави щодо особи, підозрюваної чи обвинуваченої у вчиненні тяжкого злочину, визначають у таких межах – від двадцяти до вісімдесяти розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб (пункт 2); щодо особи, підозрюваної чи обвинуваченої у вчиненні особливо тяжкого злочину, – від вісімдесяти до трьохсот розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб (пункт 3).

Відповідно до абзацу п'ятого частини п'ятої статті 182 Кодексу „у виключних випадках, якщо слідчий суддя, суд встановить, що застава у зазначених межах не здатна забезпечити виконання особою, що підозрюється, обвинувачується у вчиненні тяжкого або особливо тяжкого злочину, покладених на неї обов'язків, застава може бути призначена у розмірі, який перевищує вісімдесят чи триста розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб відповідно“.

Гринкевич Р.І. вважає, що абзац п'ятий частини п'ятої статті 182 Кодексу не відповідає частинам першій, другій статті 3, частині першій статті 8, частині другій статті 19 Конституції України, і що застосування до нього цього припису Кодексу спричинило порушення його прав на повагу до його гідності, свободу, свободу пересування, що їх гарантовано частиною першою статті 28, частиною першою статті 29, частиною першою статті 33 Конституції України.

Обґрунтовуючи твердження щодо неконституційності оспорюваного припису Кодексу, суб'єкт права на конституційну скаргу цитує приписи Конституції України, рішення Конституційного Суду України, Європейського суду з прав людини, Доповідь про правовладдя, ухвалену Європейською Комісією „За демократію через право“ (Венеційська Комісія) на її 86-му пленарному засіданні, яке відбулося 25–26 березня 2011 року [CDL-AD(2011)003rev], посилається на приписи Кодексу, практику судів системи судоустрою, а також на судові рішення в його справі.

2. Зі змісту конституційної скарги та долучених до неї документів і матеріалів впливає таке.

2.1. Слідчі Державного бюро розслідувань здійснюють досудове розслідування кримінального провадження, зареєстрованого в Єдиному реєстрі досудових розслідувань 12 жовтня 2023 року, за підозрою Гринкевича Р.І. у вчиненні кримінальних правопорушень, установлених частиною першою статті 255, частиною другою статті 255, частиною третьою статті 27, частиною четвертою статті 28, частиною п'ятою статті 190 Кримінального кодексу України.

Гринкевича Р.І. 17 січня 2024 року повідомлено про підозру у вчиненні зазначених кримінальних правопорушень, а 18 січня 2024 року його оголошено в розшук.

Слідчий суддя Печерського районного суду міста Києва ухвалою від 19 січня 2024 року надав дозвіл на затримання підозрюваного Гринкевича Р.І. з метою його приводу для участі у розгляді клопотання про застосування стосовно нього запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою. На підставі цієї ухвали 22 січня 2024 року Гринкевича Р.І. затримано.

Слідчий суддя Печерського районного суду міста Києва ухвалою від 22 січня 2024 року застосував до Гринкевича Р.І. запобіжний захід у вигляді тримання під вартою строком до 17 березня 2024 року з одночасним визначенням застави в розмірі 165 126 прожиткових мінімумів, що становить 500 001 528 гривень, та покладенням обов'язків, установлених частиною п'ятою статті 194 Кодексу, у разі внесення застави.

2.2. Слідчий суддя Печерського районного суду міста Києва ухвалою від 14 березня 2024 року продовжив строк тримання під вартою Гринкевича Р.І. до 17 квітня 2024 року включно з одночасним визначенням застави в розмірі 155 217 прожиткових мінімумів, що становить 469 997 076 гривень, та

покладенням обов'язків, установлених частиною п'ятою статті 194 Кодексу, у разі внесення застави.

2.3. Слідчий суддя Печерського районного суду міста Києва ухвалою від 12 квітня 2024 року продовжив строк тримання під вартою Гринкевича Р.І. до 10 червня 2024 року включно з одночасним визначенням застави в розмірі 130 000 прожиткових мінімумів для працездатних осіб, що становить 393 640 000 гривень, та покладенням обов'язків, установлених частиною п'ятою статті 194 Кодексу, у разі внесення застави. У цій ухвалі слідчий суддя Печерського районного суду міста Києва з-поміж іншого зазначив, що з урахуванням обставин вчинення кримінальних правопорушень, їх корисливого мотиву, матеріального становища підозрюваного, тяжкості правопорушення, у якому його підозрюють, суспільної небезпечності злочинів, віку та стану його здоров'я, соціальних зв'язків застата в розмірі 130 000 прожиткових мінімумів для працездатних осіб, що становить 393 640 000 гривень, здатна гарантувати виконання підозрюваним покладених на нього обов'язків, що виправдує мету застосування запобіжного заходу.

2.4. Захисник, що діяв в інтересах Гринкевича Р.І., оскаржив ухвалу слідчого судді Печерського районного суду міста Києва від 12 квітня 2024 року апеляційним порядком.

Київський апеляційний суд ухвалою від 17 червня 2024 року, яка є остаточним судовим рішенням у справі суб'єкта права на конституційну скаргу, ухвалу слідчого судді Печерського районного суду міста Києва від 12 квітня 2024 року залишив без змін, а апеляційну скаргу захисника, що діяв в інтересах Гринкевича Р.І., – без задоволення. Відмовляючи у задоволенні апеляційної скарги, суд апеляційної інстанції зазначив, зокрема, що слідчий суддя в межах вимог статті 182 Кодексу, а також з урахуванням практики Європейського суду з прав людини, відповідно до якої розмір застави повинен бути визначений тим ступенем довіри, за якого перспектива втрати застави буде достатнім

стримувальним засобом, щоб в особи, щодо якої застосовано заставу, не виникало бажання у будь-який спосіб перешкоджати встановленню істини в кримінальному провадженні, оцінивши також тяжкість покарання, що загрожує Гринкевичу Р.І., дані про його особу та існування ризиків, установлених статтею 177 Кодексу, правильно визначив розмір застави в межах 130 000 прожиткових мінімумів для працездатних осіб, що становить 393 640 000 гривень, яка зможе належно забезпечити виконання підозрюваним покладених на нього обов'язків у разі її внесення.

3. Розв'язуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України виходить із такого.

3.1. Відповідно до Закону України „Про Конституційний Суд України“ конституційна скарга має містити обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих приписів) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону (пункт 6 частини другої статті 55); конституційна скарга є прийнятною за умов її відповідності вимогам, визначеним, зокрема, статтею 55 цього закону (абзац перший частини першої статті 77).

3.2. Гринкевич Р.І., обґрунтовуючи невідповідність абзацу п'ятого частини п'ятої статті 182 Кодексу частинам першій, другій статті 3 Конституції України, твердить, що „безальтернативне тримання особи під вартою, що стає наслідком застосування абзацу 5 частини 5 статті 182 КПК України, дає підозрюваному зрозуміти, що його соціальна цінність для держави звелась нанівець в момент вручення повідомлення про підозру“; „держава передбачила, що застава має виступати саме альтернативою триманню особи під вартою. Однак, існування положень абзацу 5 частини 5 стаття 182 КПК України повністю

нівелює таку ідею“. Ці твердження Гринкевича Р.І. ґрунтуються на незгоді з визначеним йому розміром застави, що не можна вважати обґрунтуванням неконституційності оспорюваного припису Кодексу.

3.3. Обґрунтовуючи невідповідність абзацу п'ятого частини п'ятої статті 182 Кодексу частині другій статті 19 Конституції України, суб'єкт права на конституційну скаргу зазначає, зокрема, що „завжди має бути верхня межа повноважень будь-якого органу, чи то виконавчої чи судової влади. Цього вимагає, в першу чергу, обов'язок держави запобігати порушенню прав людини“; оспорюваний припис Кодексу не відповідає частині другій статті 19 Конституції України, „адже слідчі судді, суд не можуть реалізовувати свої повноваження із визначення розміру застави в межах, які не встановлені“.

Тобто Гринкевич Р.І. ототожнює межі повноважень органу судової влади з межами розміру застави, яку може визначити слідчий суддя, суд, однак таке ототожнення є хибним, а наведене не можна вважати обґрунтуванням невідповідності оспорюваного припису Кодексу частині другій статті 19 Конституції України.

3.4. Щодо обґрунтування невідповідності оспорюваного припису Кодексу частині першій статті 8 Конституції України та зазначення, які з гарантованих Конституцією України прав людини зазнали порушення внаслідок його застосування, Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України звертає увагу на таке.

Гринкевич Р.І. вже звертався до Конституційного Суду України з конституційною скаргою (вх. № 18/253 від 11 липня 2024 року) щодо відповідності Конституції України (конституційності) абзацу п'ятого частини п'ятої статті 182 Кодексу, у якій порушував питання щодо невідповідності оспорюваного припису Кодексу частині першій статті 8 Конституції України з вказівкою на те, що внаслідок його застосування було порушено його права на повагу до його гідності, свободу, свободу пересування, що їх гарантовано частиною першою статті 28, частиною першою статті 29, частиною першою статті 33 Конституції України.

Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України, проаналізувавши доводи, наведені в конституційній скарзі (вх. № 18/253 від 11 липня 2024 року), дійшла висновку, що Гринкевич Р.І., стверджуючи про невідповідність частині першій статті 8 Конституції України абзацу п'ятого частини п'ятої статті 182 Кодексу, не обґрунтував, у який спосіб застосування цієї норми порушило його конституційні права на повагу до гідності, свободу, свободу пересування, а лише обмежився цитуванням приписів Конституції України, рішень Конституційного Суду України, Європейського суду з прав людини й кодексів України та висловив незгоду із застосуванням судами абзацу п'ятого частини п'ятої статті 182 Кодексу, що стало підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі у зв'язку з неприйнятністю конституційної скарги [Ухвала від 5 вересня 2024 року № 160-3(II)/2024].

Конституційні скарги Гринкевича Р.І. від 11 липня 2024 року та від 13 серпня 2024 року щодо обґрунтування тверджень щодо невідповідності абзацу п'ятого частини п'ятої статті 182 Кодексу частині першій статті 8 Конституції України та зазначення, які з гарантованих Конституцією України прав людини зазнали порушення внаслідок застосування оспорюваного припису Кодексу, майже тотожні за змістом. З огляду на це Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України, беручи до уваги висновки, що їх містить Ухвала від 5 вересня 2024 року № 160-3(II)/2024, зазначає, що в цій частині конституційна скарга Гринкевича Р.І. від 13 серпня 2024 року (вх. № 18/298) є необґрунтованою і зводиться до цитування приписів Конституції України, рішень Конституційного Суду України, Європейського суду з прав людини, Кодексу та висловлення незгоди із застосуванням судами системи судоустрою абзацу п'ятого частини п'ятої статті 182 Кодексу.

3.5. Отже, Гринкевич Р.І. не обґрунтував тверджень щодо невідповідності Конституції України абзацу п'ятого частини п'ятої статті 182 Кодексу, чим не дотримав вимог пункту 6 частини другої статті 55 Закону України „Про

Конституційний Суд України“, що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 цього закону – неприйнятність конституційної скарги.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 55, 56, 58, 62, 77, 83, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у х в а л и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Гринкевича Романа Ігоровича щодо відповідності Конституції України (конституційності) абзацу п'ятого частини п'ятої статті 182 Кримінального процесуального кодексу України на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала Третьої колегії суддів Другого сенату Конституційного Суду України є остаточною.

**ТРЕТЯ КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**